

Liikkuva koulu

Etelä-Karjalan Liikkuva koulu-verkostotilaisuus

Ajankohtaiset terveiset Liikkuvasta koulusta

10.10.2024 Kirsi Naukkarinen, johtava asiantuntija, Liikkuva koulu, Opetushallitus

Kirsi.naukkarinen@oph.fi

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Likes
by jamk

Liikkuva koulu

AKTIIVISEMPIÄ &
VIIHTYISÄMPIÄ
KOULUPÄIVIÄ

OPPIMISTA

OSALLISUUTTA

OSAKSI
RAKENTEITA

LISÄÄ
LIIKETTÄ

RESURSSIT

ASENTEET

VÄHEMMÄN
ISTUMISTA

KONKREETTISET
TOIMENPITEET

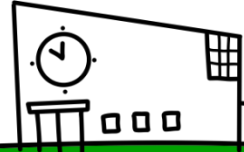
HYÖTY

YHDESSÄ
JA PITKÄ-
JÄNTEISESTI

- JOKAINEN
KOULU OMALLA
TAVALLAAN.

LIIKKUVA

KOULU!

Liikkuva koulu -toiminnan jatkuvuuden turvaamisen muistilista

- Myönteinen suhtautuminen, johdon tuki ja pitkäjänteinen työ
- Kuntakoordinointi ja koulun vastuuhenkilöt: yhdysopettajat ja/tai tiimi
- Osaksi rakenteita, toiminnan kirjaaminen esim. koulun toimintasuunnitelmaan, opiskeluhuoltosuunnitelmaan
- Toiminnan ja vaikutusten seuraaminen ja arviointi: Nykytilan arviointi vuosittain → toimii esim. kuntatasolla hyvinvointisuunnitelmien mittarina
- Resurssit esim. henkilöstön kouluttaminen, vastuopettajien mahdolliset korvaukset, välineet
- Monialainen yhteistyö, esim. oppilashuolto, eri hallintokunnat, järjestöt, yritykset

Liikkuva koulu -toiminnan koordinointi kunnissa

Koordinaattorikyselyn tuloksia keväältä 2023

Liikkuva koulu -toiminnan kuntatason koordinointi on yksi keskeisimmistä tekijöistä toiminnan vakiintumisessa ja juurtumisessa koulujen toimintakulttuureihin. Tämä raportti esittelee Liikkuva koulu -toiminnan vakiintumisen ja koordinoinnin tilaa kunnissa sekä koordinaattoreiden työnkuvaa.

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

[Lähde: Liikkuva koulu -toiminnan koordinointi kunnissa: Koordinaattorikyselyn tuloksia keväältä 2023-raportista](#)

← #liikkuvakoulu

 ope_tarjavirtanen
27. syyskuuta

Seuraa

♡ 5 ▾

saraheikinlaaksosta ja muut ovat tykänneet ope_tarjavirtanen Tänään nelosten hybridisaksan opiskelijat pyörittivät kiekkoa ja lukivat kirjan tekstiä kiekon ilmoittamassa asennossa.
#saksanopiskeluonkivaa
#saksanopellaihanatoppilaat
#saksanopettaminenonkivaa #saksa #saksantunti

hollolankoulu_pt_atte
1. lokakuuta

Seuraa

Käytännössä

- Olen **Salpakankaan** koululla tiistaisin ja keskiviikkoisin.
- Heinsuon** koululla torstaisin ja perjantaisin.
- Järjestän kouluilla **liikunnallista** toimintaa, esim. liikuntavälkät, oppitunnit, taukoliikuntaa, tempauksia, teemapäiviä.
- Kehitän **Move!-prosessia** toimivammaksi kokonaisuudeksi.

Starttaan **liikuntaneuvonnan** kouluilla, joissa ohjaan yksilöllisesti **nuoria** terveellisempään ja liikunnallisempaan elämäntapaan.

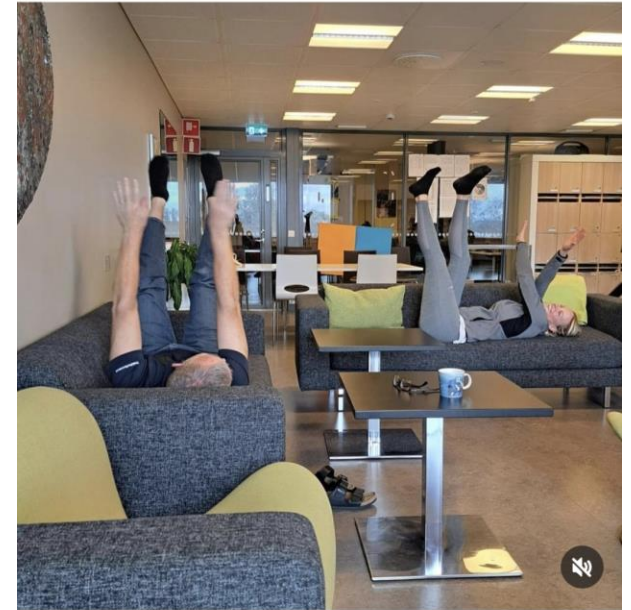
 Ja paljon muuta!

Liikkuva koulu **Hollola**

♡ ▾

susandavis23_ ja muut ovat tykänneet hollolankoulu_pt_atte Nyt on aika avata mitä koulu PT:n työ pitää sisällään ja mistä on oikein kyse! 😊

♡ ▾

👤 liikkuvakoulu ja muut ovat tykänneet palokan.yhtenaiskoulu Tällä viikolla vietetään Euroopan urheiluviikkoa. Viikon tavoite on innostaa eurooppalaisia olemaan aktiivisia ja liikkumaan omassa arjessaan enemmän. Tässä kuvakoosteessa on muutama liikuntatuokio tältä viikolta luokista ja henkilökunnan huoneesta. Pienikin liike on parempi kuin ei liikettä ollenkaan 🙌

Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move!-kehittämisyavustukset 2024-2025

Suomi liikkeelle -ohjelmassa liikuntaneuvonta laajennetaan koskemaan kaiken ikäisiä ja sitä kohdistetaan erityisesti liian vähän liikkuville ja terveytensä sekä toimintakykynsä kannalta siitä eniten hyötyville.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julisti haettavaksi avustukset hallitusohjelman **Suomi liikkeelle -ohjelman Liikkuva koulu ja Move!-kehittämishankkeisiin lukuvuodelle 2024–2025**. Avustukset haettiin aluehallintovirastoista loppukeväältä 2024.

Avustusta voitiin myöntää kunnille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille.

Kehittämisyavustusten tavoitteena on:

- edistää liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistumista ja vakiintumista perusopetuksessa
- lisätä perusopetusikäisten fyysistä aktiivisuutta ja liikuntaa ja/tai
- tukea Move!-prosessin kehittämistä ja liikuntaneuvontaa perusopetusikäisille

Eryteisesti toivotaan painotettavan yläkoululaisten ja vähemmän liikkuvien koululaisten kohderyhmiä.

Yhteenveto myönnettyistä kehittämisasiavustuksista

123 hanketta

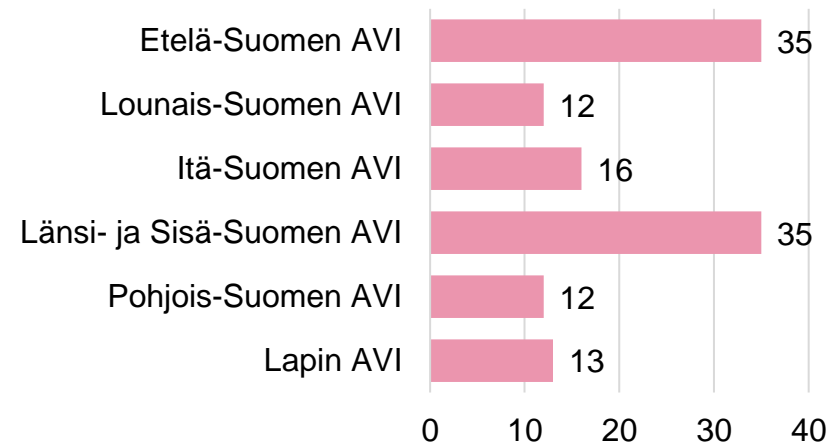
117 kuntaa

Haettu avustus
4 469 412 €

Myönnetty avustus
4 329 500 €

- Hankkeiden kokonaisrahoitus yhteensä 7 521 254 €
- Avustusta myönnetty keskimäärin 35 200 € / hanke

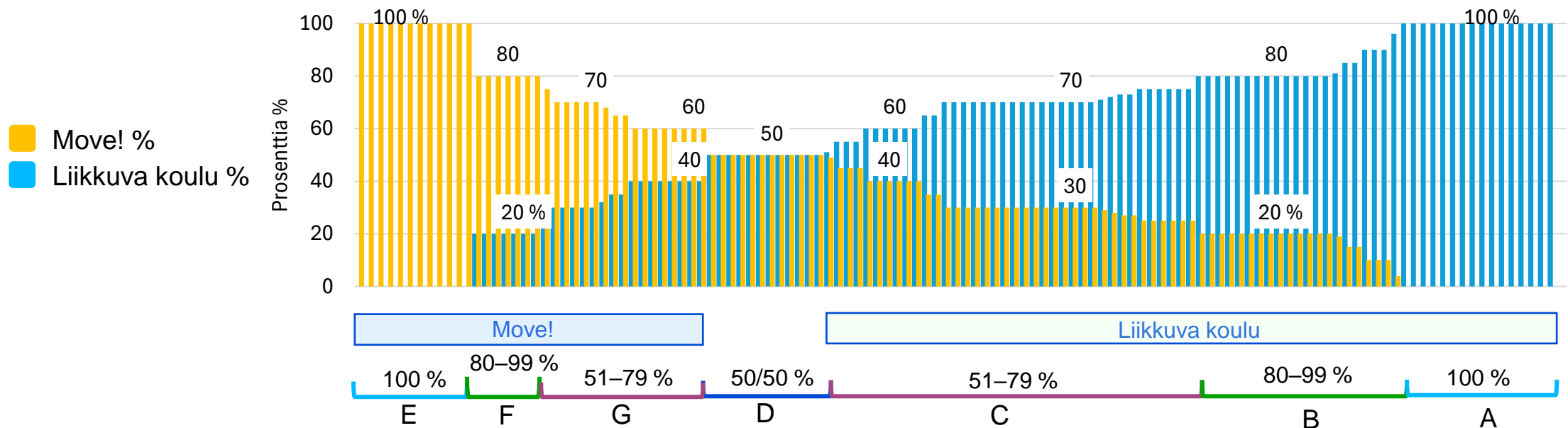
Hankkeiden lukumäärä AVI-
alueittain

Useat hankkeet lähtevät siitä toteamuksesta liikkeelle, että Move-mittausten ja kouluterveyskyselyiden laskeville tuloksille on tehtävä jotain.

Hankkeiden kohdentuminen

	lkm	% hankkeista	Yhteensä
A. Liikkuva koulu -hanke	16	13 %	75 hanketta
B. Pääosin Liikkuva koulu -hanke	21	17 %	61 prosenttia hankkeista
C. Molempia painottuen LK -sisältöön	38	31 %	
D. Puolet ja puolet	12	10 %	
E. Move!-hanke	12	10 %	36 hanketta
F. Pääosin Move!-hanke	7	6 %	29 prosenttia hankkeista
G. Molempia painottuen Move!-sisältöön	17	14 %	

11.9.2024: Ministerityöryhmä linjasi Suomi liikkeelle - ohjelman rahoituksesta vuodelle 2025

- Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -toimenpiteet 4 miljoonaa euroa (OKM)
- Liikuntaneuvonnan vahvistaminen (Move! ja muut ikäryhmät) 2,8 miljoonaa euroa (OKM)
- Koulumatkojen turvallisuuden edistäminen 3 miljoonaa euroa (LVM)

Määrärahat ovat **alustavan** tiedon mukaisesti samansuuruisia kuin vuonna 2024.

Samoin aikataulu on **oletettavasti** loppukevät 2025?

Tuleva avustushaku kannattaa huomioida jo nyt tulevan vuoden taloussuunnitelmissa (omarahoitusosuus)

Lisätietoa 20 miljoonan euron määrärahankohdennuksista vuodelle 2025:

<https://okm.fi/-/ministerityoryhma-linjasi-suomi-liikkeelle-ohjelman-rahoituksesta-vuodelle-2025>

Liikkuva koulu

Move!

Konneveden kouluilla reagoidaan Move! -tuloksiin

Heikinpohjan koulun, Savonlinna Liikkuvuus-välitunnit (syksy 2024)

LIIKKUVUUS	LIIKKUVUUS
EXERCISEMASTERS	EXERCISEMASTERS
MAANANTAI 8.45 5.LK 10.45 1.LK 12.00 2.LK 13.00 3.LK	1.LUOKKA MAANANTAI 10.45 KESKIVIikko 10.45 PERJANTAI 10.45
TIISTAI 8.45 4.LK 10.45 2.LK 12.00 3.LK	2.LUOKKA MAANANTAI 12.00 TIISTAI 10.45 PERJANTAI 8.45
KESKIVIikko 10.45 1.LK 12.00 4.LK	3.LUOKKA MAANANTAI 13.00 TIISTAI 12.00 TORSTAI 10.45
TORSTAI 10.45 3.LK 12.00 4.LK 13.00 6.LK	4.LUOKKA TIISTAI 8.45 KESKIVIikko 12.00 TORSTAI 12.00
PERJANTAI 8.45 2.LK 9.45 5.LK 10.45 1.LK 12.00 6.LK	5.LUOKKA MAANANTAI 8.45 PERJANTAI 9.45
	6.LUOKKA TORSTAI 13.00 PERJANTAI 12.00

14.12.2022 <https://konnevesi.fi/konneveden-kouluilla-reagoidaan-move-tuloksiin/>

Huomioitavia asioita Move!-prosessissa (hakuohje)

- Move!-mittausten tulosten hyödyntäminen koulussa, opiskeluhollossa, kunnassa, hyvinvointialueella
- Move! -prosessin suunnittelu ja **koordinointi** moniammatillisessa yhteistyössä: yhteinen päämäärä, toimijoiden roolit, tietoisuus kunkin vastuista, viestintä jne.
- Huomio erityisesti perusopetuksen ja kouluterveydenhuollon välisen yhteistyön kehittämiseen (mm. aikataulujen sopiminen, jotta mittaustulokset olisi hyödynnettävissä laajoissa terveystarkastuksissa)
- Vuorovaikutus kotien ja perheiden kanssa
- Yhteistyö prosessin kehittämisessä, palveluiden tuottamisessa sekä viestinnässä opetus- ja liikuntapalveluiden, kouluterveydenhuollon sekä paikallisten kumppaneiden, kuten järjestöjen ja yritysten kanssa.
- Oppilaille tarjottava yksilöllinen tai ryhmämuotoinen tuki fyysisen toimintakyvyn kehittämiseen (liikuntaneuvonta)
- Oppilaiden osallisuus prosessin kehittämisessä
- Toiminta rakenteisiin, kirjaukset vuosisuunnitelmiin ja ohjaaviin asiakirjoihin (mm. opiskeluhollosuunnitelma)

Kokemuksia syksyiltä 2024

Liikkuva koulu

- Ohjausryhmät käynnistetty/elvytetty
- Prosessin nivominen ohjaaviin kunnan ja alueen ohjaaviin asiakirjoihin
- Sovittu ohjautumisen reiteistä: mm. Move!-mittaukset, opettaja, kouluterveydenhoitaja, kuraattori, oppilas itse, vanhemmat
  - Kriteerit: esim. Move!-mittausten tulos, ylipaino, ruutuaika
- Yhteistyö kouluterveydenhoitajat (vastuut, roolit, tiedotus) ja HVA
- Mittausten yhdenmukaistaminen, opettajien kouluttaminen, mittauksissa mukana oleminen (esim. Koulu PT), yhteistyö liikunnan opettajat
- Koulukohtaiset erot →toiminnan kohdentaminen
- Kirjaukset käytännöt
  - Mm. Wilman kautta lupa huoltajilta Move!-tulosten hyödyntämiseen (vrt. lupalaput)
  - Kirjaukset käytännöistä sopiminen HVAn kanssa, mm. Lifecare-järjestelmä→sovittava alueellisesti
- Liikuntaneuvonnan toteuttaminen
  - Hyvinvointivalmentaja, Koulu PT, Liikuntamotivaattorit, Sporttikaveri
  - Yksilö- ja ryhmäohjausta, koulupäivän aikana ja/tai jälkeen
  - Olemassa olevien tukipalveluiden kasaaminen (HSM)

Toimenpiteiden seuranta ja vaikutusten arviointi

Liikkuva koulu: nykytilan arviointi

<https://liikkuvakoulu.fi/tyokalut/nykytilan-arviointi/>

Move!-prosessi

Nykytilan arviointi

[Nykytilan arviointi - Liikkuva koulu](#)

Mikä?

Itsearviointin pedagoginen työkalu koulun liikunnallisen toimintakulttuurin **toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen**

Miksi?

- Auttaa hahmottamaan
  - toiminnan nykytilan: niin vahvuudet kuin kehittämisen kohteet
  - kokonaisuuden: mitä kaikkea liikkumisen edistäminen voi pitää sisällään
- Toimii herättelijänä ja apuna henkilökunnan välisessä keskustelussa
- Lisää yhteisöllisyyttä, kun lapset ja nuoret osallistuvat mahdollisuuksien mukaan prosessiin
- Varmistaa toiminnan jatkuvuuden ja asia ei jää unholaan (vuosikello)
- Vuosittain tehtävä arviointi auttaa seuraamaan toiminnan kehittymistä
- Dokumentoi toiminnan tilaa esim. **avustushakemuksia** ja hyvinvointikertomusta varten

Nykytilan arvioinnista saa parhaan hyödyn, kun se tehdään tiimityönä yhdessä keskustellen.

Arvioikaa yhdessä, miten liikunnallinen toimintakulttuuri koulussanne toteutuu.

Koulun ja opiskeluhuollon henkilöstön lisäksi myös oppilaat voivat osallistua arviointiin.

Hyödyntäkää hankkeen kehittämiskohtien tunnistamisessa Nykytilan arvioinnin tuloksia

Liikuntaneuvonnan vaikutukset todennetaan ja tuodaan näkyväksi hankkeissa

Prosessin sekä vaikutusten arvioiminen ja näkyväksi tekeminen.

Move!-mittaukset tuottavat tietoa päätöksentekijöille kansallisen liikunta- ja terveyspolitiikan sekä kuntien terveyden edistämistoimenpiteiden kehittämistä ja seuranta koskien.

Hyvä ja tarkka kirjaaminen ja tilastointi tukevat neuvonnan laatua ja mahdollistavat palveluketjutoimijoiden tiedonsiirron.

Liikuntaneuvonnan vaikutuksista ja merkityksestä viestiminen asiakkaille, palveluketjun toimijoille sekä johdolle ja päättäjille. Hyvinvointialueella tehtävien terveysarvomittareiden avulla saadaan vahvempaa näyttöä vaikuttavuudesta.

Liikuntaneuvonnan vaikutuksia hyödynnetään vakiinnuttamisen perusteena.

LIIKUNTA-NEUVONNAN POLULLA

MITEN MEIDÄN PERHE VOIS LISÄTÄ LIIKUNTAA?
PITÄIS, PITÄIS...
JOKIN SPORTTI VOIS OLLA KIVA!

HMM...TÄSSÄ KUN HAVAINNOIN, NIIN...

JUTELTAISKOS ENEMMÄN LIIKKUMISESTA?
MITÄS SULLE KUULUU?

TAVOITTAMINEN & TUNNISTAMINEN

PALLO!

KUNTO KASVAA!

NEUVONTAA ON!
INFOA ON!
TULKAA, TULKAA!

IHA OK.

PUHEEKSI OTTAMINEN

TAPAAMINEN

YKSILO-TAI RYHMÄ-TOIMINTA

KOHTI OMATOIMISTA JA/TAI OHJATTUA LIIKUNTAA

JATKO-SUUNNITELMA

TYKKÄSİKÄÄ?
MEINAATKO JATKAA?
HÖNTSÄILYÄKIN OLLIS.

Liikuntaneuvonnan palvelupolku rakentuu yhteistyöstä

Opiskelijoiden liikuntaneuvonnan palvelupolku muodostuu eri sektoreilla toimivien terveyden, hyvinvoinnin ja kasvatusalan ammattilaisten tekemästä moniammatillisesta ja poikkihallinnollisesta yhteistyöstä opiskelijan liikkumisen lisäämiseksi.

Ajankohtaista loppuvuoden osalta

- Liikkuva koulu ja Move!-hanketapaaminen
(yhteistyössä aluehallintovirastot ja liikunnan
aluejärjestöt)
ke 27.11 klo 13-15
Ilmoittaudu:
<https://www.lyyti.in/lkmovehanketapaaminen2024>
- Move!-tulosten julkistamistilaisuus
ke 11.12 klo 12.00–15.00.
[Ilmoittautuminen Move!-mittaustulosten 2024julkistamistilaisuuteen
11.12.2024: Webropolilla luotu kysely \(webpolsurveys.com\)](#)

Rakennetaan yhdessä liikkuvampaa arkea. Kiitos!